

Решение № 60588

Номер 60588

Година 18.11.2020

Град Смолян

Районен Съд - Смолян

На 28.10

Година 2020

В публично заседание в следния състав:

Председател:

Секретар:

Прокурор:

като разгледа докладваното от Райна Русева

Гражданско I инстанция дело

номер

20195440101311

по описа за

2019

година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предмет на делото са предявените иски от ищеца „***“ ЕООД с правното основание на чл.422, ал.1 от ГПК срещу ответника П. А. Б. за установяване съществуването на вземанията по издадената Заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК по чгр.дело №753/2019г. по описа на РС- Смолян, а именно 3 662.55 лв., от които: 2 200.00 лв., главница по предоставения кредит по договор за предоставяне на кредит от разстояние №*** от 31.08.2018г. , 462.00 лв.- лихва за периода 31.08.2018г. - 27.06.2019г., ведно със законната лихва върху претендираната сума от датата на завеждането на заповедното производство до пълното погасяване на дължимата сума.

С Определение, постановено в проведеното съдебно заседание на 26.08.2020г. производството по настоящото дело е прекратено в ЧАСТТА относно вземането в размер на 1 200,55 лева- неустойка по чл.3 от договора за кредит, поради оттегляне на предявения иск от ищеца в тази час. Предвид последното тази претенция не е предмет на разглеждане в настоящото производство. Вземанията са уточнение от ищеца с допълнителна молба след оставяне на исквата молба без движение.

Твърденията в исквата молба са, че на ответника е отпуснат кредит с главница в размер на 2 000.00 лева по сключен между тях договор за предоставяне на кредит от 31.08.2018г. с №221520. Съгласно чл. 2, ал. 2 от Договора сумата е преведена на ответника по посочен от него начин, а именно: касово на каса на „***“ , за което има издадена разписка.

Според чл. 4, ал. 3, т. 2 от Договора за кредит вземането на главница е разсрочено на 15 броя вноски за периода 30.09.2018г.- 24.11.2019г.. Размера на отделната вноска е 133.33 лева за първите 14 вноски и 133.38 лв. за последната 15 -та вноска. Дължима е цялата сума, а именно за периода 30.09.2018г. - 24.11.2019г. в общ размер на 2 000.00 лв. Направен е опит да се уведоми потребителя за обявяване на предсрочна изискуемост неуспешно, като според ищеца в случая приложение следва да намери т. 1 от ТР № 8 от 2017г. по т.д. 8 от 2017г. на ОСГТК на ВКС съгласно което се уважава искането за установяване на вземания, които са непадежирали към датата на входиране на заявлението и за които не е обявена надлежно предсрочна изискуемост. Размера на вземането подлежащо на уважение следва да се определи към момента на формиране на сила на присъдено нещо. Съгласно т. 2 от цитираното решение обстоятелството, че в заявлението за издаване на

заповед за изпълнение не са отграничени падежирал от непадежирали вноски не е условие иска да бъде обявен за недопустим.

Въз основа на горното и в случай, че се приеме, че вземането не е надлежно обявено за предсрочно изискуемо, се иска да бъдат определени като изискуеми всички вземания за главница към момента на формиране на сила на присъдено нещо. На 24.11.2019г. падежира цялото вземане. Следователно и въз основа на цитираното и задължително Тълкувателно решение, към момента на постановяване на решението следва да се уважи цялата ни претенция по заявление и по настоящата искова молба, а именно сума в размер **2 000.00 лева**.

При изплащане на вноските по кредита клиента трябва да преведе освен дължимата главница, още и договорна лихва. Договорната лихва е уточнена в Договора. Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3 от него годишния лихвен процент е в размер на 40.15 %.. Вземането за лихва е дължимо изцяло, а именно за периода претендирай в заявлението за издаване на заповедта за изпълнение: 31.03.2018г. - 27.06.2019г., като е в размер на **462.00 лева**.

Съгласно чл. 3 от Договора, в случай, че длъжника не обезпечи вземането по кредита, той дължи неустойка. Тя се начислява след изтичане на срока по чл. 3, като става изискуема изцяло незабавно, съгласно чл. 69, ал. 1 от ЗЗД. Размера ѝ се определя на база на икономически критерии и е индивидуално определена за всеки договор за заем. С цел финансово облекчение за длъжника вземането е разпределено на отделни вноски. Нито една от тях не е падежира на отделна дата, цялото вземане е с една падежна дата - тази на начисляване. В исковата молба се сочи, че потребителят е подробно запознат с обстоятелството, че може да се породят задължения за неустойка, както и за евентуалния ѝ размер. Сключвайки договора чрез въвеждане на получения от него код той се е съгласил с това обстоятелство. Неустойката е в размер на 92.35 лв., на вноската. Претендираните вноски са за периода: 30.09.2018г. - 25.09.2019 г., като общата сума е в размер на **1 200.55 лева**.

За ищеца „. ****“ ЕООД, редовно призовано, не се явява представител в съдебно заседание.

На ответника П. А. Б. е назначен особен представител- адв.В., като същият не се явява. Излага становището си в писмена молба, като оспорва исковете.

В постъпилите в срока по ГПК отговор на исковата молба, внесен чрез особения представител на ответника, исковата молба се оспорва. Прави се възражение за недействителност на договора на основание чл. 22 от ЗПК, тъй като противоречи на разпоредбите на чл.11, ал.1 т.7-т.12 и т. 20 и чл. 12, ал. 1 т.7- т.9,възражение за нищожност на уговорения лихвен процент, доколкото уговорената договорна лихва е възнаградителна и нейният размер не може да надвишава три пъти законната лихва. Прави се възражение за нищожност на клаузата относно предвидената неустойка по чл.3 от договора за предоставяне на кредит №**

Съгласно чл. 10. ал.1 от ЗПК, договорът за потребителски кредит се сключва в писмена форма, на хартиен или друг траен носител, по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора се представят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт - не по-малък от 12, в два екземпляра - по един за всяка от страните по договора.

В чл. 22 ЗПК е предвидено, че когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал.1, чл. 11, ал.1, т.7 - 12 и 20 и ал.2 и чл. 12, ал.1, т.7 - 9 договорът е недействителен. Липсата на всяко едно от тези императивни изисквания води до настъпване на последиците по чл. 22 ЗПК - изначална недействителност на договора за потребителски заем, тъй като същите са изискуеми при самото му сключване.

Законът въвежда императивни изисквания относно формата и съдържанието на този договора в разпоредбите на чл. 10 и чл. 11 ЗПК. Според чл. 22 ЗПК когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7-12 и т. 20 и ал. 2 ЗПК договорът за потребителски кредит е недействителен. С оглед императивния характер на посочените разпоредби, които са установени в обществен интерес за защита на икономически по-слаби участници в оборота,съдът е задължен да следи служебно за тяхното спазване и дължи произнасяне дори ако нарушението на тези норми не е въведено като възражение или оспорване /в този смисъл са задължителните указания, дадени с т. 1 на ТР № 1/2013 г. от 09.12.2013 г. по тълк. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС/.

Съдът, след преценка на изложеното в исковата молба, отговора, становищата за съдебно заседание, и като обсъди събраните по делото писмени доказателства, заключението по назначената ССЧЕ и допълнителното заключение, установи следното от фактическа и правна страна:

Предявените искове с правното основание на чл.422, ал.1 от ГПК. Тежестта на доказване по заявените претенции е на ищеца, който следва да установи твърденията в отговора на исковата молба за основанието, от което произтичат процесните вземания за главница- валидно възникнало договорно правоотношение по договор за предоставяне на кредит, уговорките по договорното правоотношение, размера на предоставения кредит, размера на вземанията, предмет на делото.

Съдът намира, че по делото безспорно се установява наличието на договор между страните, по

силата на който ищецът е предоставил кредит на ответника Б. в размер на 2000,00 лева, потвърждаващо се с приложената по делото в заверено копие от разписка №07000/31.08.2018г. за получен превод на сума в размер на 2000,00 лева от П. Б. с основание за превода- договор за заем №221520, в "****" .. Последното се установява и от заключението по назначената съдебно- счетоводна експертиза, според което на 31.08.2018г. „****“ ЕООД е извършило плащане към „***“ в размер на 2000,00 лева с основание договор за заем номер ** съобразно представената на л.28 от делото разписка за извършено плащане №***/31.08.2018г. Въпреки оспорването, от ответната страна не се установи посочената сума да представлява превод, произтичащ от друго основание. Вещото лице сочи в заключението си, че на същата дата 31.08.2018г. „****“ е изплатило сумата в размер на 2000,00 лева на П. Б. срещу разписка.

От заключението по ССЧЕ се установява, че размера на непогасената главница е в размер на 2000,00 лева, договорната лихва за периода от 31.08.2018г. - 27.06.2019г. е в размер на 462,00 лева съгласно погасителния план от първа до десета вноска вкл. Съобразно представената информация от ищеца „****“ ЕООД ответникът П. Б. не е извършвал плащания по договора за кредит.

Тъй като по делото се установява договорното правоотношение между страните, че сумата е предоставена като кредит от ищеца и е реално получена от ответника Б., като последният не е извършил плащания за погасяването на кредита, ще следва иска за вземането за главница в размер на 2000,00 лева да се уважи, ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението по заповедното производство до окончателното изплащане.

По отношение на вземането за договорна лихва, иска подлежи на отхвърляне. Вещото лице дава заключение за дължимия размер на договорната лихва за процесния период съобразно уговорения по договора за кредит лихвен процент в размер на 462,00 лев. С допълнителното заключение по ССЧЕ е изчислена лихвата в размер на законната за същия период, а именно 112,75 лева.

Със заключението по ССЧЕ се изяснява, че страните са договорили годишен лихвен процент в размер на 40,5% по договора за кредит, видно и от приложения към исковата молба в заверено копие договор за кредит от 31.08.2018г, или сума за договорната лихва общо 514,80 лева. Съгласно чл.9 от ЗЗД страните имат свобода на договаряне, доколкото съдържанието на договора не следва да противоречи на повелителните норми на Закона и на добрите нрави, като именно добрите нрави определят максималния размер, до който би могло страните да уговорят възнаградителна парична лихва. Уговореният лихвен процент на възнаградителната лихва следва да компенсира заемодателя за това, че се е лишил временно от паричната сума, като я предоставя на кредитополучателя. Тази сума следва да бъде уговорена по размер така че да не води до неоснователно обогатяване за кредитора. Преценката за последното следва да се извърши при съпоставяне и със сумата на предоставения кредит. Съдът намира, че така уговорена договорната лихва се явява завишена по размер, същата представлява около четвърт от общия размер на отпуснатия кредит.

Според приетото в съдебната практика, противоречи. на добрите нрави уговорка, надвишаваща трикратния размер на законната лихва, а в случая така посочения по договора размер надхвърля трикратния такъв на законната лихва. При това, уговорката относно договорната лихва се явява нищожна на основание чл.26, ал.1, предл.трето от ЗЗД. Тъй като съдът не може да замести волята на страните по договорното правоотношение, не може да присъди договорната лихва в размер на законната лихва. Затова и претенцията за установяване дължимостта на вземането за договорна лихва подлежи изцяло на отхвърляне в размера й от 462,00 лева като основаваща се на нищожна клауза.

С оглед изхода на делото, ще следва на ищеца да се присъдят направените съдебни разноски, които по заповедното производство са в размер на 61,74 лева /при изчисляването са взети предвид направени разноски за платена ДТ6,25 лева и добавено юрисконсултско възнаграждение в размер на 50,00 лева/, а за исковото производство- 636,31 лева /при изчисляването са взети предвид платена ДТ 111,75, 300,00 лв. особен представител, 310,00 лева ССЧЕ и добавено юрисконсултско възнаграждение в размер на 50,00 лева/.

По изложените мотиви, съдът

Р Е Ш И:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на П. А. Б., ЕГН*, с адрес **** представлявано от управителя Б. Н., че дължи за плащане на „****“ ЕООД, ЕИК **, Г. Р. Т. ****, **сумата в размер на 2000,00 лева- непогасена главница** по договор за предоставяне на кредит №221520/31.08.2018г., **ведно със законната лихва** върху главницата, считано от 29.07.2019г. до окончателното изплащане на сумата, за които вземания е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК с №323/02.08.2019г. по чгр.дело №753/2020г. по описа на РС- Смолян.

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от „****“ ЕООД, ЕИК**,**, срещу П. А. Б., ЕГН*, с адрес **, за

установяване съществуването на **вземане в размер на 462,00 лева- договорна лихва за периода 31.08.2018г.- 27.06.2019г.**, за което вземане е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от Г ПК с №323/02.08.2019г. по чгр.дело №753/2020г. по описа на РС- Смоля.

ОСЪЖДА П. А. Б., ЕГН*, с адрес ***, да заплати на „***“ ЕООД, ЕИК ***Г. Р. Т. ***, **съдебни разноси по заповедното производство по чгр.дело №753/2019г. по описа на РС- Смолян в размер на 61,74 лева и за исковото производство по гр.дело №1311/2019г. по описа на РС- Смолян в размер на 636,31 лева.**

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд- Смолян в двуседмичен срок от връчването му на страните, като на ответника Б. се връчи чрез назначения му особен представител адв. С. В..

РАЙОНЕН СЪДИЯ: